

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2019. december 12.*

„Előzetes döntéshozatal – 44/2001/EK rendelet – Joghatóság, valamint a határozatok elismerése és végrehajtása a polgári és kereskedelmi ügyekben – A kontradiktórius eljárás és a hatékony jogorvoslat követelménye – Nemzeti bíróságnak a valamely más tagállam bírósága által hozott ítélet végrehajthatóságát megállapító határozata – Fellebbezés engedélyezésére vonatkozó nemzeti eljárás”

A C-433/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Korkein oikeus (legfelsőbb bíróság, Finnország) a Bírósághoz 2018. július 2-án érkezett, 2018. június 28-i határozatával terjesztett elő az

ML

és

az **Aktiva Finants OÜ**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese (előadó), M. Safjan, L. Bay Larsen és C. Toader bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. május 15-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a finn kormány képviseletében H. Leppo és J. Heliskoski, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Heller és M. Huttunen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2019. július 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: finn.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o., helyesbítés: HL 2006. L 242., 6. o., HL 2011. L 124., 47. o.) 43. cikke (1) és (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az ML és az Aktiva Finants OÜ között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya egy észt bíróság által hozott, ML-t egy pénzösszegnek az említett társaság részére való megfizetésére kötelező határozat végrehajtása.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 44/2001 rendelet (6) és (16)–(18) preambulumbekzdése a következőképpen rendelkezik:

„(6) A polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok szabad mozgásának biztosítása érdekében szükséges és célszerű, hogy a joghatóságra, valamint a határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó szabályokat kötelező és közvetlenül alkalmazandó közösségi jogi aktus rendezze.

[...]

(16) Az igazságszolgáltatás iránt a Közösségben táplált kölcsönös bizalom azt indokolja, hogy a tagállamokban hozott határozatokat – a vitás eseteket kivéve – automatikusan, bármilyen külön eljárás nélkül elismerjék.

(17) Ugyancsak a kölcsönös bizalom elve alapján az egyik tagállamban hozott határozat más tagállamban történő végrehajtására szolgáló eljárásnak hatékonynak és gyorsnak kell lennie. E célból a határozat végrehajthatóságát megállapító nyilatkozatot a rendelkezésre bocsátott iratok tisztán formai ellenőrzését követően gyakorlatilag automatikusan ki kell bocsátani anélkül, hogy a bíróság lehetőséget kapna arra, hogy hivatalból a végrehajtást e rendelet alapján kizáró okra hivatkozzon.

(18) A védekezés jogának tiszteletben tartása érdekében az alperesnek lehetőséget kell adni arra, hogy mindkét fél meghallgatását biztosító eljárás során jogorvoslatot [helyesen: jogorvoslati kérelmet] nyújtson be a végrehajthatóság megállapítása ellen, amennyiben úgy véli, hogy végrehajtást kizáró ok áll fenn. A felperes részére is biztosítani kell a jogorvoslat lehetőségét arra az esetre, ha a végrehajthatóság megállapítása iránti kérelmét elutasították.”
- 4 E rendelet 41. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A határozatot az 53. cikkben említett alaki követelmények teljesítését követően, a 34. és 35. cikk szerinti felülvizsgálat nélkül nyomban végrehajthatónak kell nyilvánítani. Az a fél, aki ellen a végrehajtást kérték, az eljárásnak ebben a szakaszában a kérelemre észrevételt nem tehet.”
- 5 Az említett rendelet 43. cikkének (1)–(3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A végrehajthatóvá nyilvánítás iránti kérelem tárgyában hozott határozat ellen bármely fél jogorvoslatot [helyesen: jogorvoslati kérelmet] nyújthat be.

(2) A jogorvoslatot [helyesen: jogorvoslati kérelmet] a III. mellékletben szereplő listán megjelölt bírósághoz kell benyújtani.

(3) A jogorvoslatot [helyesen: jogorvoslati kérelmet] a kontradiktórius eljárásra vonatkozó szabályoknak megfelelően kell kezelni [helyesen: elbírálni].”

6 Ugyanezen rendelet 45. cikkének szövege a következő:

„(1) Az a bíróság, amelynél a 43. vagy 44. cikk alapján jogorvoslatot nyújtottak be, kizárólag a 34. és 35. cikkben meghatározott okok egyike alapján utasíthatja el vagy vonhatja vissza [helyesen: okok egyike alapján tagadhatja meg a végrehajthatóság megállapítását vagy helyezheti hatályon kívül] a végrehajthatóságot megállapító határozatot. A bíróság késedelem nélkül határozatot hoz.

(2) A külföldi határozat érdemben semmilyen körülmények között sem vizsgálható felül.”

A finn jog

7 Az oikeudenkäymiskaari (bírósági eljárásról szóló törvény) 25a. fejezete 5. §-ának (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság határozata ellen irányuló, a fellebbviteli bíróság elé terjesztett jogorvoslati kérelem esetében szükséges az eljárás lefolytatásának engedélyezése.

8 A bírósági eljárásról szóló törvény 25a. fejezete 11. §-ának (1) bekezdése azt írja elő, hogy az eljárás lefolytatására vonatkozó ezen engedélyt meg kell adni abban az esetben, ha a szóban forgó határozat helyességét érintően kételyek állnak fenn, ha e határozat helyessége nem értékelhető az eljárás lefolytatásának engedélyezése nélkül, ha ez a hasonló ügyekben történő jogalkalmazásra tekintettel lényeges, vagy ha az eljárás lefolytatásának engedélyezéséhez más fontos indok kapcsolódik.

9 E törvény 25a. fejezetének 13. §-a azt írja elő, hogy a fellebbviteli bíróság, amennyiben szükségesnek véli, az eljárás lefolytatásának engedélyezését megelőzően köteles felhívni az alperest arra, hogy írásban nyilatkozzon a fellebbezésre vonatkozóan.

10 Az említett törvény 25a. fejezete 14. §-ának (1) bekezdése értelmében az eljárás lefolytatásának engedélyezésére vonatkozó eljárás írásbeli, és a fellebbviteli bíróság az elsőfokú határozat, az elé terjesztett fellebbezés, az alperes esetleges észrevételei és szükség esetén az iratanyag egyéb információi alapján határoz.

11 Ugyanezen törvény 25a. fejezetének 18. §-a szerint az eljárás lefolytatására vonatkozó engedélyt meg kell adni, ha a bírósági tanács három tagja közül legalább egy támogatja az engedély megadását.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

12 A Harju Maakohus (harjui körzeti bíróság, Észtország) a 2009. december 7-i határozatával arra kötelezte a Helsinkiben (Finnország) lakóhellyel rendelkező ML-t, hogy fizessen meg 14 838,50 észt koronát (EEK) (hozzávetőleg 948 euró) egy észt társaság, nevezetesen az Aktiva Finants részére.

13 A Helsingin käräjäoikeus (helsinki körzeti bíróság, Finnország) az Aktiva Finants kérelmére Finnországban végrehajthatónak nyilvánította az ML ellen 2009. december 7-én hozott határozatot a 44/2001 rendelet alapján.

14 ML, miután erről értesült, fellebbezést terjesztett elő e határozat hatályon kívül helyezése iránt a Helsingin hovioikeus (helsinki fellebbviteli bíróság, Finnország) előtt.

- 15 ML a Helsingin hovioikeus (helsinki fellebbviteli bíróság) elé terjesztett fellebbezésében először is arra hivatkozott, hogy a Harju Maakohus (harjui körzeti bíróság) 2009. december 7-i határozatát a távollétében hozták meg. ML továbbá arra hivatkozik, hogy a keresetlevelet nem kézbesítették a számára, és nem közölték vele időben és oly módon, hogy védekezhessen. Ezenfelül az eljárásról egészében csak akkor szerzett tudomást, amikor a Helsingin käräjäoikeus (helsinki körzeti bíróság) közölte vele a Harju Maakohus (harjui körzeti bíróság) határozatának végrehajthatóságát megállapító határozatot. ML álláspontja szerint továbbá ezen utóbbi bíróság nem rendelkezett hatáskörrel az előtte megindított ügy elbírálására, mivel ML lakhelye 2007. november 26. óta Finnországban található. ML ezzel összefüggésben az érveinek alátámasztása érdekében a 44/2001 rendelet 34. és 35. cikkére hivatkozott.
- 16 A Helsingin hovioikeus (helsinki fellebbviteli bíróság) nem adta meg ML számára a bírósági eljárásról szóló törvény 25a. fejezete 5. §-ának (1) bekezdésében előírt, az eljárás lefolytatására vonatkozó engedélyt, így az ML által előterjesztett fellebbezés kezelése lezárult. A Helsingin käräjäoikeus (helsinki körzeti bíróság) határozatát tehát helybenhagyták.
- 17 ML a kérdést előterjesztő bíróságtól, a Korkein oikeustól (legfelsőbb bíróság, Finnország) engedélyt kért a Helsingin hovioikeus (helsinki fellebbviteli bíróság) határozata elleni fellebbezés előterjesztésére, amely engedélyt 2017. január 24-én megadták a számára. A Korkein oikeushoz (legfelsőbb bíróság) benyújtott fellebbezésében ML e határozat hatályon kívül helyezését kérelmezte, valamint az eljárás lefolytatásának engedélyezését, és az ügynek a Helsingin hovioikeushoz (helsinki fellebbviteli bíróság) való visszautalását annak érdekében, hogy e bíróság megvizsgálja a fellebbezését.
- 18 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy olyan elsőfokú határozat elleni jogorvoslati kérelem vonatkozásában, amely polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozat elismerését és végrehajtását érinti, összeegyeztethető-e az 44/2001 rendelettel, és különösen annak 43. cikkének (1) és (3) bekezdésével az eljárás lefolytatására vonatkozó, olyan engedélyezési eljárás, mint amelyet az alapügy tárgyát képező nemzeti szabályozás előír.
- 19 A kérdést előterjesztő bíróság egyrészt megállapítja, hogy e nemzeti szabályozásból az következik, hogy a jogorvoslati eljárás minden ügyben két szakaszban zajlik. Az első szakaszban megvizsgálják a nemzeti jog által előírt, az eljárás lefolytatására vonatkozó engedély megadásának feltételeit. A második szakaszban, ha ezen engedélyt megadják, a jogorvoslati kérelmet teljeskörűen megvizsgálják. Ezzel szemben, ha az említett engedélyt nem adják meg, az elsőfokú határozat jogerőssé válik, kivéve ha e megtagadott határozatot jogorvoslat útján hatályon kívül helyezik.
- 20 Másrészt a kérdést előterjesztő bíróság nem bizonyos abban, hogy a 44/2001 rendelet 43. cikkének (3) bekezdésében szereplő, kontradiktórius eljárásra vonatkozó követelmény teljesül, ha az eljárás lefolytatására vonatkozó engedély megadásáról szóló határozat a nemzeti jog szerint úgy is meghozható, hogy azt a felet, akivel szemben a végrehajtást kérelmezték – a jelen ügyben ML-t – nem hívták fel arra, hogy előzetesen észrevételeket tegyen.
- 21 E körülmények között a Korkein oikeus (legfelsőbb bíróság, Finnország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Összeegyeztethető-e a jogorvoslati kérelmek benyújtásának nemzeti rendszerében előírt, a jogorvoslati eljárás lefolytatásának engedélyezésére irányuló eljárás a hatékony jogorvoslatnak a 44/2001 rendelet 43. cikkének (1) bekezdésében mindkét fél számára biztosított követelményével, ha a jogorvoslati kérelmet az elsőfokú bíróság olyan határozata ellen nyújtják be, amely valamely ítélet 44/2001 rendelet szerinti elismerésére vagy végrehajtására vonatkozik?
- 2) Teljesülnek-e a jogorvoslati eljárás lefolytatásának engedélyezésére irányuló eljárásban a 44/2001 rendelet 43. cikkének (3) bekezdése értelmében vett kontradiktórius eljárásra vonatkozó feltételek, amennyiben az alperest a benyújtott jogorvoslati kérelemre vonatkozóan nem hallgatják meg a

jogorvoslati eljárás engedélyezéséről való döntéshozatalt megelőzően? Teljesülnek-e ezen feltételek, amennyiben az alperest meghallgatják a jogorvoslati eljárás lefolytatásának engedélyezéséről való döntéshozatalt megelőzően?

- 3) Van-e jelentősége az értelmezés során azon körülménynek, hogy a jogorvoslati kérelmet benyújtó nem csak a végrehajtást kérelmező, illetve az a fél lehet, akinek a kérelmét elutasították, hanem az a fél is, akivel szemben a végrehajtást kérelmezték és e kérelemnek helyt adtak?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 22 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 44/2001 rendelet 43. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az eljárás lefolytatásának engedélyezésére vonatkozó, olyan eljárás, amelyben egyrészt a fellebbviteli bíróság az említett engedély megadásáról az elsőfokú határozat, az elé terjesztett fellebbezés, az alperes esetleges észrevételei és szükség esetén az iratanyag egyéb információi alapján határoz, valamint másrészt az eljárás lefolytatására vonatkozó engedélyt meg kell adni többek között abban az esetben, ha a szóban forgó határozat helyességét érintően kételyek állnak fenn, ha e határozat helyessége az eljárás engedélyezése nélkül nem értékelhető, vagy ha egyéb fontos indoka van az eljárás lefolytatására vonatkozó engedély megadásának.
- 23 Először is meg kell állapítani, hogy – amint az időbeli hatálya alapján az alapügyre alkalmazandó 44/2001 rendelet (16) és (17) preambulumbekkezdéséből kitűnik – a rendeletben előírt elismerési és végrehajtási szabályok az igazságszolgáltatás iránt az Európai Unióban táplált kölcsönös bizalmon alapulnak. Az ilyen bizalom nemcsak azt követeli meg, hogy az egyik tagállamban hozott bírósági határozatokat egy másik tagállamban automatikusan elismerjék, hanem azt is, hogy a valamely tagállamban hozott határozatoknak a más tagállamban való végrehajthatóságát megállapító eljárás hatékony és gyors legyen. Az ilyen eljárás csupán a megkeresett tagállambeli végrehajthatóság megállapításához szükséges iratok tisztán formai ellenőrzéséből állhat, a határozat végrehajthatónak nyilvánítása szinte automatikus (lásd ebben az értelemben: 2011. október 13-i Prism Investments ítélet, C-139/10, EU:C:2011:653, 27. és 28. pont).
- 24 Ez az oka annak, hogy a 44/2001 rendelet 41. cikke szerint a határozatot a rendelet 53. cikkében említett alaki követelmények teljesítését követően, a végrehajthatóság megtagadására vonatkozó, a rendelet 34. és 35. cikkében előírt indokok vizsgálata nélkül nyomban végrehajthatónak kell nyilvánítani.
- 25 Amint ugyanis a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, a 44/2001 rendelet célja a tagállamokban polgári és kereskedelmi ügyekben meghozott határozatok szabad mozgásának az alaki követelmények e határozatok elismerése és gyors és egyszerű végrehajtása céljából való egyszerűsítésével történő biztosítása.
- 26 Mindazonáltal ez a cél nem valósítható meg a védelemhez való jog bármilyen módon történő gyengítésével (2006. december 14-i ASML ítélet, C-283/05, EU:C:2006:787, 24. pont). A Bíróság e tekintetben emlékeztetett arra, hogy a 44/2001 rendelet minden rendelkezése az arról való gondoskodás iránti törekvést fejezi ki, hogy a rendelet célkitűzéseinek keretében a bírósági határozatok elfogadásához vezető eljárásokat a védelemhez való jog tiszteletben tartása mellett folytassák le (2012. március 15-i G ítélet, C-292/10, EU:C:2012:142, 47. pont).

- 27 Márpedig a 44/2001 rendelet 43. cikkének a (18) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése a védelemhez való jog tiszteletben tartásának biztosítása érdekében elismeri, hogy bármelyik félnek jogában áll jogorvoslatot kérelmezni a végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozat ellen, ideértve akár az alperest abban az esetben, ha úgy véli, hogy a végrehajtás megtagadására vonatkozó valamely indok bizonyított, akár a felperest abban az esetben, ha megtagadták vele szemben a végrehajthatóság megállapítását.
- 28 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy a 44/2001 rendelet nem írja elő az e határozattal szembeni jogorvoslati lehetőségek jellegét, sem azok részletes szabályait.
- 29 E tekintetben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében, abban az esetben, ha e területen hiányzik a vonatkozó európai uniós szabályozás, az eljárási autonómia elve értelmében az egyes tagállamok feladata azon eljárás szabályainak meghatározása, amely az uniós jogból eredően a polgárokat megillető jogok védelmének biztosítására irányul. Ezen eljárási szabályok azonban nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint a hasonló jellegű, a belső jogrendből eredő jogok védelmére szolgáló keresetekre vonatkozóak (az egyenértékűség elve), és nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (2017. december 13-i El Hassani ítélet, C-403/16, EU:C:2017:960, 26. pont).
- 30 Egyrészt az egyenértékűség elvét illetően meg kell állapítani, hogy az megköveteli, hogy a jogorvoslatokra alkalmazandó szabályok összessége különbségtétel nélkül vonatkozzon az uniós jog megsértésén alapuló jogorvoslatokra és a belső jog megsértésén alapuló hasonló jogorvoslatokra is (2018. október 4-i Kantarev ítélet, C-571/16, EU:C:2018:807, 124. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a Bíróság nem rendelkezik olyan információval, amely alapján kétségre lehetne vonni az alapügy tárgyát képező eljárási szabályoknak az említett elvvel való összeegyeztethetőségét. Éppen ellenkezőleg, a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a nemzeti szabály, amelynek értelmében az elsőfokú határozat elleni jogorvoslathoz az eljárás lefolytatására vonatkozó engedély szükséges, általánosan alkalmazandó, és nem csupán azokra a jogorvoslatokra vonatkozik, amelyek a 44/2001 rendelet alapján a végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozatok ellen irányulnak.
- 32 Másrészt a tényleges érvényesülés elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy minden olyan esetet, amikor felmerül a kérdés, hogy egy nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jogrend által a magánszemélyekre ruházott jogok alkalmazását, annak figyelembevételével kell vizsgálni, hogy mi e rendelkezésnek a különböző nemzeti fórumok előtti teljes eljárásban, annak lefolytatásában és sajátosságaiban betöltött szerepe. Ebből a szempontból adott esetben azokat az alapelveket is figyelembe kell venni, amelyek a nemzeti bírósági rendszer alapjául szolgálnak, mint például a védelemhez való jog, a jogbiztonság elve, valamint az eljárás szabályos lefolytatásának elve (2019. szeptember 11-i Călin ítélet, C-676/17, EU:C:2019:700, 42. pont).
- 33 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a bírósági eljárásról szóló törvény 25a. fejezete 11. §-ának (1) bekezdése értelmében az eljárás lefolytatására vonatkozó engedélyt meg kell adni, ha a szóban forgó határozat helyességét érintően kételyek állnak fenn, ha e határozat helyessége nem értékelhető az eljárás lefolytatásának engedélyezése nélkül, ha ez a hasonló ügyekben történő jogalkalmazásra tekintettel lényeges, vagy ha az eljárás lefolytatásának engedélyezéséhez más fontos indok kapcsolódik.
- 34 Márpedig, amint arra a főtanácsnok az indítványának 51. pontjában rámutatott, a finn jogszabályban előírt azon indokok, amelyek alapján ezen engedélyt meg kell adni, lehetővé teszik az érintett határozat végrehajtása megtagadására vonatkozó, a 44/2001 rendelet 34. és 35. cikkében előírt indokok

figyelembevételét, amelyek tekintetében e rendelet 45. cikke megengedi a jogorvoslatot elbíráló, a 43. cikkben meghatározott bíróság számára, hogy megtagadja a végrehajthatóság megállapítását, vagy hatályon kívül helyezze a végrehajthatóságot megállapító határozatot.

- 35 Következésképpen nem tűnik úgy, hogy az alapügy tárgyát képező nemzeti szabályozás olyan jellegű lenne, amely gyakorlatilag lehetetlenné teszi vagy túlzottan megnehezíti az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását.
- 36 Meg kell azonban állapítani, hogy a bírósághoz fordulás joga nemcsak azt foglalja magában, hogy bíróság előtt eljárást lehessen kezdeményezni, hanem annak garanciáját is, hogy e bíróság hatáskörrel rendelkezik az előtte folyamatban lévő jogvita szempontjából releváns valamennyi ténybeli és jogi kérdés vizsgálatára (lásd ebben az értelemben: 2012. november 6-i Otis és társai ítélet, C-199/11, EU:C:2012:684, 49. pont).
- 37 E tekintetben a Bíróság rendelkezésére álló iratokban foglalt információkból kitűnik, hogy a finn szabályozás szerint a fellebbviteli bíróság előtti jogorvoslati eljárásnak két szakasza van. Az első szakaszban a fellebbviteli bíróság az elsőfokú határozat, az elé terjesztett fellebbezés, az alperes esetleges észrevételei és szükség esetén az iratanyag egyéb információi alapján határoz arról, hogy engedélyezi-e az eljárás lefolytatását írásbeli eljárás keretében. Az eljárás lefolytatására vonatkozó ezen engedélyt csak abban az esetben adják meg, ha az érintett bírósági tanács három tagja közül legalább egy támogatja az engedély megadását. Az eljárás lefolytatására vonatkozó engedélyt mindenestre meg kell adni, ha a bírósági eljárásról szóló törvény 25a. fejezete 11. §-ának (1) bekezdésében szereplő okok valamelyike megállapított. A második szakaszban, ha az említett engedélyt megadják, a fellebbviteli bíróság teljeskörűen megvizsgálja a jogorvoslati kérelmet.
- 38 Következésképpen a fellebbviteli bíróság az eljárás lefolytatása engedélyezésének a szakaszától ellenőrizheti, hogy a 44/2001 rendelet 43. cikkére alapított jogorvoslati kérelem esetében a végrehajtás megtagadására vonatkozó, e rendelet 34. és 35. cikkében szereplő indokok megkívánják-e a végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott elsőfokú határozat alapos vizsgálatát.
- 39 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 44/2001 rendelet 43. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az eljárás lefolytatásának engedélyezésére vonatkozó olyan eljárás, amelyben egyrészt a fellebbviteli bíróság az említett engedély megadásáról az elsőfokú határozat, az elé terjesztett fellebbezés, az alperes esetleges észrevételei és szükség esetén az iratanyag egyéb információi alapján határoz, valamint másrészt az eljárás lefolytatására vonatkozó engedélyt meg kell adni többek között abban az esetben, ha a szóban forgó határozat helyességét érintően kételyek állnak fenn, ha e határozat helyessége az eljárás engedélyezése nélkül nem értékelhető, vagy ha az eljárás lefolytatásának engedélyezéséhez más fontos indok kapcsolódik.

A második kérdésről

- 40 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 44/2001 rendelet 43. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes a végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati kérelem vizsgálatára irányuló olyan eljárás, amelyben nem követelmény, hogy az említett jogorvoslati kérelem kedvező elbírálása esetén az alperest előzetesen meghallgassák.
- 41 A 44/2001 rendelet 43. cikkének a (18) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett (3) bekezdése értelmében a végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati kérelmet a kontradiktórius eljárásra vonatkozó szabályoknak megfelelően kell elbírálni.

- 42 A jelen ügyben, amint az az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, a bírósági eljárásról szóló törvény 25a. fejezetének 13. §-a értelmében a Helsingin hovioikeusnak (helsinki fellebbviteli bíróság), amennyiben szükségesnek véli, az eljárás lefolytatásának engedélyezését megelőzően fel kell hívnia az alperest arra, hogy a fellebbezésre írásban nyilatkozzon. Ebből az következik, hogy az ilyen engedélyezésről szóló döntés meghozható anélkül, hogy az alperes számára lehetővé tennék az észrevételei előterjesztését.
- 43 A Bíróság rendelkezésére álló iratanyagban foglalt információkból azonban kitűnik, hogy a bírósági eljárásról szóló törvény 25a. fejezete 5. §-ának (1) bekezdésében előírt eljárás első szakasza keretében, amely az eljárás lefolytatásának engedélyezésére vonatkozik, a fellebbviteli bíróság nem hozhat az alperes számára kedvezőtlen határozatot anélkül, hogy az alperest meghallgatná. Egyrészt ugyanis, abban az esetben, ha a jogorvoslati kérelem a végrehajthatóságot megállapító határozat ellen irányul, az, hogy a fellebbviteli bíróság nem engedélyezi az eljárás lefolytatását, nem okozhat sérelmet e határozat kedvezményezettjének, azaz, annak a félnek, akinek javára a végrehajthatóságot megállapították. Másrészt, abban az esetben, ha a jogorvoslati kérelem a végrehajthatóság megállapítását megtagadó határozat ellen irányul, az eljárás lefolytatására vonatkozó engedélynek a fellebbviteli bíróság általi megtagadása szintén nem okozhat sérelmet e határozat kedvezményezettjének, azaz annak a félnek, akivel szemben a végrehajtást kérelmezték.
- 44 Következésképpen – amint arra a főtanácsnok az indítványának 76. és 82. pontjában szintén rámutatott – a fellebbviteli bíróság az eljárás lefolytatásának engedélyezésére vonatkozó szakasz során nem fogadhat el az alperes számára kedvezőtlen vagy sérelmes határozatot, így az a körülmény, hogy az említett felet nem hívták fel az észrevételei megtételére, nem sérti a kontradiktórius eljáráshoz való jogát. Ezenfelül az említett felet a jogorvoslati kérelem teljes körű vizsgálatának szakaszában felhívják arra, hogy nyilatkozzon, ami biztosítja a kontradiktórius eljárás elvének a tiszteletben tartását abban a szakaszban, amelyben a fellebbviteli bíróság az említett fél számára sérelmet okozó határozatot hozhat.
- 45 A fenti megfontolások összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 44/2001 rendelet 43. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes a végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati kérelem vizsgálatára irányuló olyan eljárás, amelyben nem követelmény, hogy az említett jogorvoslati kérelem kedvező elbírálása esetén az alperest előzetesen meghallgassák.

A harmadik kérdésről

- 46 A kérdést előterjesztő bíróság a harmadik kérdésével arra keresi a választ, hogy milyen esetleges következményekkel jár az, ha nem csupán a végrehajtást kérelmező fél terjeszthet elő jogorvoslati kérelmet, hanem az a fél is, akivel szemben a végrehajthatóságot megállapították.
- 47 E tekintetben, bár igaz, hogy az uniós jogra vonatkozó, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések releváns jellege vélelmezett, hangsúlyozni kell, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az előzetes döntéshozatalra utalás indoka nem tanácsadói vélemények megfogalmazása általános vagy hipotetikus kérdésekről, hanem valamely jogvita tényleges megoldásának szükségessége (2018. december 10-i Wightman és társai ítélet, C-621/18, EU:C:2018:999, 28. pont).
- 48 Márpedig a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság nem fejt ki e kérdés előterjesztésének okait. Nem pontosítja azt sem, hogy az említett kérdés hogyan kapcsolódik az alapügyhöz, és a Bíróság válasza milyen indokok miatt szükséges az előtte folyamatban lévő jogvita megoldásához.
- 49 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a harmadik kérdés elfogadhatatlan.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 43. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az eljárás lefolytatásának engedélyezésére vonatkozó, olyan eljárás, amelyben egyrészt a fellebbviteli bíróság az említett engedély megadásáról az elsőfokú határozat, az elé terjesztett fellebbezés, az alperes esetleges észrevételei és szükség esetén az iratanyag egyéb információi alapján határoz, valamint másrészt az eljárás lefolytatására vonatkozó engedélyt meg kell adni többek között abban az esetben, ha a szóban forgó határozat helyességét érintően kételyek állnak fenn, ha a határozat helyessége az eljárás engedélyezése nélkül nem értékelhető, vagy ha az eljárás lefolytatásának engedélyezéséhez más fontos indok kapcsolódik.
- 2) A 44/2001 rendelet 43. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes a végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozat elleni jogorvoslati kérelem vizsgálatára irányuló olyan eljárás, amelyben nem követelmény, hogy az említett jogorvoslati kérelem kedvező elbírálása esetén az alperest előzetesen meghallgassák.

Aláírások